

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 9Co/221/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818203071
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Popovičová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7818203071.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Popovičovej a členiek senátu JUDr. Viery Bodnárovej a JUDr. Táne Veščičikovej v spore žalobkyne: M.. Q. W. A., G.. X.X.XXXX, K. Z. P., C.Á. XXXX/X, zastúpená JUDr. Andreou Tkáčovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Magurská 3 proti žalovanej: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o zaplatenie 3.942,83 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 27.3.2019 č.k. 11C/50/2018-110 takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a v zrušenom rozsahu v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Rožňava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 466,64 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania vo výške 76,36%.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanej zaplatenia 3.942,82 eur s prísl. titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zák. č. 514/2003 Z.z.“).

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po právnom posúdení veci v zmysle § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1 až 3, § 6 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, 2, § 17 ods. 1, 2, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. v súlade s čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne opodstatnená, a to čo do sumy 466,64 eur, preto žalobe v tejto časti vyhovel a v zostávajúcej časti žalobu zamietol.

4. V odôvodnení rozsudku súd konštatoval, že žalobkyňa sa domáhala voči žalovanej zaplatenia 3.942,82 eur titulom náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, ku ktorému malo dôjsť tak, že Okresný súd Rožňava na doplnacom rozsudku zo dňa 20.11.2013 č.k. 12C/131/2005-505 nesprávne vyznačil doložku právoplatnosti a vykonateľnosti. Na základe tohto exekučného titulu príslušný súd vydal poverenie súdnej exekútorke Mgr. Marcelle Zummerovej a v následnej exekúcii, v ktorej žalobkyňa vystupovala ako oprávnená bola vymožená od povinného Košického samosprávneho kraja, suma 2.824,86 eur, poplatok za poverenie vo výške 16,50 eur, trovy právneho zastúpenia vo výške 217,29 eur, spolu suma 3.058,65 eur. V konaní vedenom pred Okresným súdom Rožňava pod sp.zn. 8C/14/2017 sa následne tento povinný z exekučného konania domáhal voči žalobkyni vrátenia bezdôvodného obohatenia, získaného cestou spomínanej exekúcie, a to zaplatenia sumy 3.058,65 eur s prísl. V tomto konaní bol napokon uzavretý súdny zmier medzi stranami sporu tak, že žalovaná sa zaviazala zaplatiť žalobcovi sumu 3.058,65 eur bez prísl. v lehote do 30.9.2017. Po úhrade tejto sumy

žalobkyňa jej náhradu uplatnila v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. voči žalovanej v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, ktorej žiadosti nebolo vyhovené.

5. Súd prvej inštancie mal za to, že konaním Okresného súdu Rožňava, ktorý vyznačil právoplatnosť a vykonateľnosť na Dopĺňacom rozsudku zo dňa 13.2.2014 č.k. 12C/131/2005-505 došlo k nesprávnemu úradnému postupu, v dôsledku čoho v exekučnom konaní, ktorého podkladom bol predmetný dopĺňací rozsudok bolo toto ukončené vymožením dlžnej sumy. Po zrušení dopĺňacieho rozsudku Krajským súdom v Košiciach rozhodnutím v konaní vedenom pod sp.zn. 6C/232/2014 a následnom uplatnení si vymoženej sumy v exekučnom konaní zo strany povinného žalobkyňa s povinným uzavrela súdny zmluvu, na základe ktorého mu uhradila sumu 3.058,65 eur. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobe na základe týchto zistení vyhovel, pokiaľ ide o zaplatenie sumy 466,64 eur, nakoľko táto predstavuje skutočné náklady žalobkyne, o ktoré sa zmenšila hodnota jej majetku v súvislosti s vyznačením právoplatnosti a vykonateľnosti na spomínanom dopĺňacom rozsudku, exekučným konaním a konaním o vydanie bezdôvodného obohatenia. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol ako nedôvodnú.

6. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 C.s.p. tak, že žalovanej priznal voči žalobkyňi nárok na náhradu trov konania vo výške 76,36%. Ide o čistý úspech žalovanej voči žalobkyňi.

7. Proti tomuto rozsudku, a to proti jeho vyhovujúcemu výroku a výroku o trovách konania v zákonnej lehote podala odvolanie žalovaná z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ C.s.p. a odvolaciu súde navrhla, aby rozsudok v napadnutých výrokoch zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolateľka vytkla súdu prvej inštancie, že svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, čím porušil právo na spravodlivé súdne konanie. Žalobkyňa voči žalovanej uplatnila v tomto konaní nárok na zaplatenie sumy 3.942,82 eur s prísl. titulom náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. Žalobkyňa v žalobe tvrdila, že škoda pozostáva z troch čiastkových položiek (3.058,65 eur, 585,48 eur a 280,68 eur). Táto škoda mala vzniknúť v dôsledku nesprávneho vyznačenia doložky právoplatnosti a vykonateľnosti na Dopĺňacom rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 20.11.2013 č.k. 12C/131/2005-505. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku sa žiadnym spôsobom nezaoberal procesnou obranou žalovanej, ktorú „zhrnul“ v bode 3 odôvodnenia rozsudku, avšak neozrejmil, čo bolo základom procesnej obrany žalovanej. Žalovaná namietala absenciu príčinnej súvislosti medzi žalobkyňou deklarovanou škodou a právnym titulom uplatneného nároku a nepreukázanie vzniku škody v celom rozsahu. Záver súdu prvej inštancie ohľadom vyhovujúceho výroku je bez akéhokoľvek bližšieho odôvodnenia, nerefektuje príslušnú právnu úpravu, ani konflikt medzi procesným útokom žalobkyne a procesnou obranou žalovanej. Z rozhodnutia nie je zrejmé, akým spôsobom súd dospel k záveru, že žalobkyňi vznikla škoda práve v priznanej sume 466,64 eur, pričom táto nezodpovedá ani jednému z čiastkových nárokov žalobkyne. Súd neustálil ani existenciu nesprávneho úradného postupu a nezaoberal sa jednotlivými škodovými položkami a vzťahom kauzality týchto údajných škôd, ktoré mali vzniknúť z dôvodu nesprávneho úradného postupu. Pokiaľ ide o sumu 3.058,65 eur, jednoznačne ide o plnenie, ktoré najskôr žalobkyňa prijala na základe právneho titulu, ktorý neskôr odpadol a následne, po odpadnutí tohto právneho titulu toto plnenie vrátila oprávnenému subjektu. O existencii škody v tejto časti preto nemožno ani len uvažovať. Pokiaľ ide o čiastku 585,48 eur a 18,35 eur, tieto položky majú predstavovať trovy konania o vydanie bezdôvodného obohatenia v konaní vedenom pred Okresným súdom Rožňava pod sp.zn. 8C/14/2017, v ktorom žalobkyňa vystupovala na strane žalovanej a v rámci ktorého došlo medzi stranami sporu k uzavretiu zmluvy. V tomto prípade žalobkyňa považuje od žalovanej de facto reparáciu nákladov konania vedeného na základe celkom iných právnych skutočností, ako bolo vyznačenie doložky právoplatnosti na spomínanom dopĺňacom rozsudku. Výrok rozsudku o priznaní sumy 466,64 eur je nielen nedostatočne odôvodnený, ale rozhodnutie v tomto smere je založené aj na nesprávnom posúdení veci.

8. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovanej navrhla potvrdiť rozsudok v napadnutých výrokoch ako vecne správny.

9. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) v rozsahu danom v ust. § 379 a § 380 C.s.p., z hľadisk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené.

10. Súd prvej inštancie sa dopustil procesnej vady konania, keď v dôsledku nedostatočného (nepreskúmateľného) odôvodnenia rozhodnutia došlo k porušeniu práva strán sporu na spravodlivý proces.

11. Odôvodnenie rozhodnutia je obsahovou náležitosťou písomného vyhotovenia rozhodnutia, ktoré má stručne, jasne, výstižne a presvedčivo uviesť, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, ako sa vyjadril žalovaný a vysvetliť, ktoré skutočnosti považoval za (ne) preukázané, z ktorých dôkazov (ne) vychádzal, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil (§ 220 ods. 2 C.s.p.).

12. Súd je preto povinný sformulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania, v odôvodnení rozhodnutia sa musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť zároveň aj prostriedkom kontroly v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Súd musí v odôvodnení rozhodnutia uviesť, ako sa vypořiadal s obranou žalovanej strany. Požiadavka, aby rozhodnutie bolo riadne odôvodnené, patrí medzi základné atribúty spravodlivého procesu. Jej účelom je medzi iným zabezpečiť transparentnosť, legitimitu a kontrolovateľnosť súdneho rozhodnutia. Nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť.

13. Odvolací súd v danej veci zistil, že odvolaním napadnutý rozsudok spomínané zákonom stanovené náležitosti nemá.

14. Vychádzajúc zo žalobného návrhu je zrejmé, že žalobkyňa sa v tomto konaní domáha náhrady škody vo výške 3.942,82 eur v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. tvrdiac, že táto jej vznikla v dôsledku nesprávne vyznačenej doložky právoplatnosti a vykonateľnosti na dopĺňacom rozsudku, a že pozostáva z čiastkových nárokov vo výške 3.058,65 eur (ide o sumu ktorá bola vymožená v rámci exekúcie v prospech žalobkyne ako oprávnenej a následne v dôsledku zmieri uzavretého v konaní vedenom pod sp.zn. 8C/14/2017 pred Okresným súdom Rožňava sa žalobkyňa zaviazala túto sumu zaplatiť Košickému samosprávnemu kraju, ktorý vystupoval ako povinný v exekučnom konaní), z trov právneho zastúpenia žalobkyne v spomínanom konaní vedenom pod sp.zn. 8C/14/2017 vo výške 585,14 eur a zaplateného súdneho poplatku vo výške 18,35 eur a z trov právneho zastúpenia vzniknutých žalobkyňi v súvislosti s podaním žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 280,68 eur.

15. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia ani len náznakom nezaoberal otázkou splnenia predpokladov stanovených zákonom pre priznanie nároku na náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z., ktorými sú nesprávny úradný postup, ktorý musí byť jednoznačne konštatovaný, existencia škody, ale aj príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva ani žiadna úvaha súdu, ako získané skutkové závery podriadiť pod konkrétnu právnu normu, pričom v odôvodnení absentuje aj záver súdu o tom, ako dospel k dôvodnosti nároku v priznanej výške 466,64 eur najmä za situácie, keď tento v číselnom vyjadrení nezodpovedá žiadnemu z uplatnených čiastkových nárokov.

16. Z uvedených dôvodov neostávalo odvolaciemu súdu iné, ako zrušiť rozsudok v napadnutom vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie v súlade s § 391 ods. 2 C.s.p.

17. Úlohou súdu prvej inštancie po vrátení veci bude opätovne vo veci v zrušenom rozsahu rozhodnúť s tým, že bude dbať na to, aby jeho odôvodnenie zodpovedalo požiadavkám uvedeným v § 220 ods. 2 C.s.p..

18. Pri skúmaní zákonných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody súd prvej inštancie zohľadní, že v danom prípade síce nebol splnený základný materiálny predpoklad vedenia exekúcie, ktorým je vykonateľné rozhodnutie keď exekučným titulom sa stalo rozhodnutie s nesprávne vyznačenou doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti, avšak pre posúdenie nároku bude významné zistenie, či tvrdená škoda vznikla ako priamy následok označeného nesprávneho úradného postupu. Bude preto potrebné zodpovedať otázku, či namietaný nesprávny úradný postup bol tou rozhodnou skutočnosťou,

ktorá viedla neodvratne k spôsobeniu škody a či namietaný nesprávny úradný postup spočívajúci v nesprávne vyznačenej doložke právoplatnosti a vykonateľnosti bol jedinou príčinou vzniku škody. V tej súvislosti je potrebné vyzdvihnúť, že exekučný titul sám nestačí pre vyvolanie exekúcie, ale jej začatie je podmienené návrhom na vykonanie exekúcie, ktorý podala žalobkyňa ako oprávnená.

19. Odvolací súd pripomína, že vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nezákonným rozhodnutím - resp. nesprávnym úradným postupom a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná.

20. V tej súvislosti bude preto dôležité zistiť, kedy bolo žalobkyni doručené odvolanie voči rozsudku ako jednej z účastníčok konania, a teda či v čase podania návrhu na vykonanie exekúcie žalobkyni bola známa tá skutočnosť, že rozsudok vo veci samej bol napadnutý odvolaním a preto predmetom odvolacieho preskúmania bude aj dopĺňací rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté o trovách účastníkov konania, keďže ide o závislý výrok (§ 206 vtedy účinného Občianskeho súdneho poriadku). Išlo pritom aj o jednu z námietok žalovanej, ktorú uplatnila ako obranu voči žalobnému návrhu v písomnom vyjadrení k žalobe a s ktorou sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevyporiadal.

21. Úlohou súdu prvej inštancie bude opätovne rozhodnúť aj o trovách tohto konania (§ 396 os. 3 C.s.p.).

22. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).